

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 16C/45/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123204570
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Šiška, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4123204570.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1 16C/45/2023

Okresný súd Nitra, sudcom JUDr. Borisom Šiškom, PhD., v spore žalobcu: A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, E., zastúpený: JUDr. Beáta Hrušková, PhD., LL.M, MBA, advokát so sídlom Štefánikova 30, Nitra, proti žalovanej: F. C., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom G., v konaní o žalobe na ochranu osobnosti, takto

rozhodol:

1 16C/45/2023

1. Konanie sa v časti o uloženie povinnosti zdržať sa akéhokoľvek konania, ktorým by žalovaná kontaktovala žalobcu osobne, písomne, mailom, telefonicky alebo inými prostriedkami elektronickej komunikácie s cieľom poškodzovania jeho dobrého mena a integrity písomným alebo ústnym prejavom, vrátane akéhokoľvek konania ktorým by došlo k zverejňovaniu mena a podobizne žalobcu na akýchkoľvek sociálnych sieťach zastavuje.

2. V zastavujúcej časti sa žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

3. Žalovaná je povinná sa neverejne ospravedlniť žalobcovi do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a to písomne listom, ktorý bude adresovať žalobcovi na adresu C. XX, E., s nasledovným znením textu: „Ja dolupodpísaná F. C. sa týmto ospravedlňujem A. B. za to, že som ho odo dňa 19.05.2023 prostredníctvom správ na messengeri a prostredníctvom zvukových správ hanlivo urážala, zároveň všetky urážky a nepravdivé tvrdenia beriem späť.“

4. Vo zvyšnej časti sa žaloba zamieta.

5. Žalobcovi sa v časti konania o uloženie povinnosti ospravedlniť sa zo strany žalovanej priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením.

6. Žalovanej sa proti žalobcovi v časti konania o náhradu nemajetkovej ujmy nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

14 16C/45/2023

1. Žalobca sa žalobou doručenu 24.05.2023 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť neverejne sa ospravedlniť žalobcovi do troch dní od právoplatnosti rozsudku a to písomne listom, ktorý bude adresovať žalobcovi na adresu C. XX, E., s nasledovným znením textu: „Ja dolupodpísaná F. C. sa týmto ospravedlňujem A. B. za to, že som ho odo dňa 19.05.2023 prostredníctvom správ na messengeri a prostredníctvom zvukových správ hanlivo urážala, zároveň všetky urážky a nepravdivé tvrdenia beriem späť“, uloženie povinnosti žalovanej zdržať sa akéhokoľvek konania, ktorým by úplne alebo čiastočne kontaktovala žalobcu osobne, písomne, emailom, telefonicky alebo inými prostriedkami elektronickej komunikácie s cieľom poškodzovania jeho dobrého mena a integrity písomným alebo ústnym prejavom, vrátane akéhokoľvek konania, ktorým by došlo k zverejňovaniu mena a podobizne žalobcu na akýchkoľvek sociálnych sieťach a to v akejkoľvek súvislosti vo vzťahu k žalobcovi až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, ako aj náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2000 eur.

2. Svoju žalobu odôvodnil na tom skutkovom základe, že dňa 19.05.2023 v čase o 20:31 hod. žalovaná prostredníctvom sociálnej siete Facebook pod menom „F. H.“ kontaktovala žalobcu cez jeho facebookový profil, ktorý používa pod menom „Nieje Moje“ prostredníctvom správ messenger. Takto urobila viackrát a to v dňoch 20.05.2023, 21.05.2023, pričom obsahom všetkých týchto správ boli urážlivé a hanlivé výroky týkajúce sa osoby žalobcu ako i jeho príbuzných a zároveň sa v týchto správach žalovanému vyhrážala fyzickým napadnutím a ublížením na zdraví. Žalobca upozornil žalovanú prostredníctvom správ messenger dňa 20.05.2023 v čase o 10:57 hod., aby v komunikácii s ním nepokračovala, ďalej ho nekontaktovala a prestala ho urážať. Po tejto výzve zmenila žalovaná spôsob komunikácie a začala so žalovaným komunikovať prostredníctvom hlasových správ v ktorých ho naďalej urážala, vyhrážala sa mu a znevažovala hrubým spôsobom jeho osobu. V rámci hlasových správ žalovaná narušila osobnú integritu a dôstojnosť žalobcu nasledovnými vyjadreniami napr. (hlasová nahrávka č. 5): „Kokot mu fajčíš ty jemu on tebe, do huby si verejne strkáte jazyky, fuj hanba, však prídeš do Úlaku uvidíš chytím ťa v meste a vy fackám ťa. Ja nechodím po meste autom uvidíš keď prídeš do Úlaku, prídeš alebo uvidíš, ešte ty si ma dovoľíš kontaktovať, ty si kto ty špinavý B. najposlednejší čo ťa najebav ten najposlednejší, bláááázen. Na hlavách máte kašu, omáčku. Čo by si jebav aj so psom za peňáze, len aby si bov a tvoj otec najväčšie podvedy čo narobe, ľudom ste popredali byty, vy žebráci špinavý. Nebohú tetu Valíku ste zabíjali tvoj otec, čo najhoršie ste jej robili. Komu sa robíte vy žebráci špinavý, komu, komu, komu?“ V rámci hlasových správ žalovaná narušila osobnú integritu a dôstojnosť žalobcu nasledovnými vyjadreniami napr. (hlasová nahrávka č. 7): „Alebo po prípade, po prípade či nerobíš vime to predávaš mladých chlapcov, nútiš ich šlapať. Na teba a na tvojho špatného otca čo tvoj otec je jak čert s rohami. Zedov čo som jebala. Nech sa nerobí samozrejme, že predávaš mladé páry však my máme na teba tak pár čo si ich stev nútiť, zeberem ich na kriminálku a pôjdeš do basy.....nezrozumiteľné slová..... hybaj na tvojho otca kokoty fajčiť, chytím ho a vyfackám mu papulu to má isté chytí ťa moja I. dajú ti papulu budeš mať vyfackanú dočkaj ty špatná huba, ty si si ma bral do huby ty steš culyho že ty si pán, buzeranti, na oslave samá kurva a samí buzeranti. Kto k vám príde na oslavu jedine tvoja tetka, lebo doma nemá čo žrať najprv ťa ohovárajú a potom tebe. Jedna nešťastnica, druhá nešťastnica kdo by tam išou ešte raz ťa budem vidieť u mojej rodiny.“ V rámci hlasových správ žalovaná narušila osobnú integritu a dôstojnosť žalobcu nasledovnými vyjadreniami napr. (hlasová nahrávka č. 8): Vime kde máš kaderníctvo, Joja zdutého zamestnávaš a Joja si predával, Joja, klebetujete, klebetujete, ty po mne nebudeš klebetiť, lebo ja sa s tebu nestýkam a culymu som dala zálohu on mal prísť hrať a nie ty ma ohovárať čo robíš, že mu rozbijeme nástroje že ho nevyplatíme. Ako viš že ja nemám peňáze, zedov si čo som jebala, ja mám piču peknú stále peknú, šesťdesiat rokov mám, ale piču si ešte nevoňal, ale dám ti ovoňať piču jak tvojej nebohej matery sesternica dám ti ju vylízať a potom už budeš steť piču ty smrad smrlavý ma nesar lebo vám celú svadbu rozjebem ty žebrák skurvený nakazený buzerantský, nakazený pes klebetný len klebetíš aj po maňke si len klebetev jak ti nepomáhajú, ohováral si Lubu všetkých ohováraš ty žebrák ma nesar, dojdem na tú svadbu a vlastná rodina ťa zbije, oni sú ti neni rodina im sestra umrela ty si nikdo.“ Žalovaná pokračovala v týchto urážkach aj v ďalších hlasových správach a to napriek predchádzajúcemu upozorneniu. Pre obsah tejto komunikácie ktorý žalobca zobral vážne a mal dôvodnú obavu, že žalovaná prípadne prostredníctvom iných príbuzných osôb tieto vyhrážky, urážky, osočovania bude uskutočňovať naďalej, podal trestné oznámenie adresované na Okresnú prokuratúru v Nitre dňa 24.05.2023 pre podozrenie zo spáchania trestného činu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona. S poukazom na § 11 Občianskeho zákonníka uviedol, že urážaním, hanobením a vyhrázaním sa žalobcovi v komunikácii, žalovaná zasiahla vážnym spôsobom do osobnostných práv, pričom ani po predchádzajúcom upozornení neupustila od pokračovania zásahov, naopak prišlo k zintenzívneniu jej konania, najmä stupňovala urážky, hanobenie.

3. Žalovaná sa nevyjadrila k žalobe, ktorá jej bola doručená po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu podľa § 116 ods. 2 CSP, pretože sa súdu nepodarilo doručiť jej žalobu na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky a ani zistiť jej skutočný pobyt po uskutočnení všetkých potrebných úkonov (doručovaní na všetky známe adresy).

4. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

5. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

6. Podľa § 146 ods.1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

7. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

8. Pretože žalobca využil svoje dispozičné oprávnenie a vzal návrh čiastočne späť skôr ako sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie, súhlas žalovanej so späťvzatím návrhu nebol potrebný, súd akceptoval čiastočné späťvzatie žaloby a konanie v časti o uloženie povinnosti zdržať sa akéhokoľvek konania, ktorým by žalovaná kontaktovala žalobcu osobne, písomne, mailom, telefonicky alebo inými prostriedkami elektronickej komunikácie s cieľom poškodzovania jeho dobrého mena a integrity písomným alebo ústnym prejavom, vrátane akéhokoľvek konania ktorým by došlo k zverejňovaniu mena a podobizne žalobcu na akýchkoľvek sociálnych sieťach zastavil.

9. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania, je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania vždy skúmať procesné zavinenie na zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Pojem „procesné zavinenie“, použitý v ustanovení § 256 CSP, sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu (teda aj jej prejav vôle spočívajúci napr. v späťvzati žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany (uznesenie Ústavného súdu ČR, II. ÚS 563/01 alebo I. ÚS 469/04). Súd za účelom rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania v zastavujúcej časti zisťoval zavinenie na zastavení konania niektorej zo strán konania. V uvedenom prípade možno konštatovať, že procesné zavinenie na zastavení konania možno pričítať žalobcovi, ktorý žalobu zobral čiastočne späť bez uvedenia dôvodu ako reakciu na výzvu súdu, preto by mal súd priznať žalovanej nárok na náhradu trov konania, avšak zo spisu vyplýva, že žalovanej v uvedenom konaní žiadne trovy konania nevznikli, preto jej súd nárok na náhradu trov konania nepriznal.

10. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavila žalovaná, ktorá mala doručenie predvolania vykázané podľa § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti žalovanej podľa § 180 CSP, pretože mal na takýto postup splnené procesné podmienky, žalovaná nežiadala o odročenie pojednávania.

11. Právny zástupca žalobca na pojednávaní na pojednávaní odkázal na písomne podanú žalobu. Nad rámec uviedol, že aj v súdu poskytnutých nahrávkach sú nasledovné vyjadrenia: „povedala som to E., zoberiem si so sebou J., povedala som to Martine“, pri nahrávaní hlasových správ pani C. sa nachádzala ešte jedna osoba, predpokladám, že ide o jej dcéru. Dávam do pozornosti, že vyjadrenia, ktoré smerovali voči žalobcovi boli prezentované a rozširované verejne aj pred inými osobami. Ďalej uvádzam, že pre úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti stačí iba zistenie, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené v ustanovení § 11 OZ. Nevyžaduje sa vyvolanie následkov. Do pozornosti dávam rozhodnutie NSSR sp. zn. 1Cz/32/78. Z vyjadrenia žalovanej, ako som aj predtým uviedla, je možné predpokladať, že vo svojom konaní bude pokračovať. Mám za to, že v danej veci je preukázané, že došlo k zásahu objektívne spôsobilému vyvolať negatívne následky a to je ujma na práve žalobcu, žalovaná rozširuje hanlivé, dehonestujúce, ponižujúce vyjadrenia, ktoré sú umocnené

s poukazom na jeho sexuálnu orientáciu. Žalobca podniká v oblasti služieb, vlastní kadernický salón a má obavu, že takýmito vyjadreniami môže prísť k poškodeniu jeho dobrého mena. Právo na súkromie spočíva v práve fyzickej osoby sa samostatne rozhodnúť podľa vlastného uváženia, či a v akom rozsahu majú byť skutočnosti z jej súkromného života sprístupňované iným alebo zverejnené. Týmto máme za to, že došlo k neoprávnenému zásahu do cti a osobnosti fyzickej osoby, ktorý privodil niekto iný môjmu klientovi. V záverečnej reči navrhla žalobe vyhovieť.

12. Žalobca na pojednávaní, vypočutý ako strana konania vypovedal, že sa to začalo vtedy keď mal jeho otec 60 rokov, čo bolo minulý rok v máji 2023. Zavolali si skupinu, ktorá mala hrať na oslave, vie, že mala hrať aj žalovanej. Vyplatili im zálohu, čo je bežný postup, pričom neskôr sa vyplatí zvyšok, čo sa aj stalo. Pravdepodobne táto skupina neprišla k žalovanej, pretože robila zlotu. Neskôr si našiel správu, ktorá mala hanlivý charakter, hanlivo sa vyjadrovala o mojej mŕtvej matke, ktorá je mŕtva asi 25 rokov. Rovnako o jeho otcovi, aj o jeho celej rodine. Vyjadrovala sa v tom zmysle, že ma vyfacká podreže, na tom, že je homosexuál nie je nič hanebné. Dourážala ho strašným spôsobom, sám má úspešné podnikanie, poskytuje kadernícke služby, má 14 zamestnancov. Nebolo mu príjemné, to čo vykrikovala, v podstate si ona dávala otázky a odpovede. Je pracovne zaneprázdnený, pretože sa musí starať o 14 zamestnancov, pracuje od pondelku do soboty. Svoj súkromný život nezdíeľa. Pani žalovaná sa ani neospravedlnila, je z toho smutný. Hovorila, že núti šlapať ľudí, že je nakazený buzerant, že mu tečie semeno z úst. Žalovaná nemá žiadne info o mojej osobe, svoj súkromný život nezdíeľa na sociálnych sieťach. Keby jej dal smajlíka, dala by to live. Každý kto počul nahrávky podľa jeho názoru musí prísť k záveru, že to nie je normálne

Na doplňujúce otázky uviedol, skutočnosť, že ho ohovára sama povedala na nahrávke, že to povedala pred E. I., E. atď. Tieto skutočnosti sa prejavili v tom zmysle, že nechodil do práce, pretože mal strach, že žalovaná príde do jeho práce a bude vykrikovať v práci a to sa týka najmä toho, čo rozprávala na nahrávke, že má predávať najmä neploletých chlapcov, a že pôjde do basy. Jeho život sa nijako nezmenil, avšak keď som počul nahrávky nemohol spávať. Dôsledkom uvedeného nepostuje na sociálne siete príspevky. Čo sa týka jeho otca tomuto tak isto zablokoval sociálne siete, aby ho nemohla kontaktovať a následne veci začal riešiť súdnou cestou. Čo sa týka trestného oznámenia, ktoré bolo podané k tomuto sa nevie vyjadriť. V trestnom konaní žalovaná povedala, že sú rodina, avšak toto nie je pravda. Skutočnosti, ktoré povedala žalovaná, povedal on sám mojim známym, v podstate to nevie nikto okrem jeho rodinných príslušníkov a jeho asi dvoch kamarátov. Od nariadenia neodkladného opatrenia sa žalovaná voči nemu nedopustila žiadneho konania, a to asi z dôvodu, že som ju zablokoval.

13. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty žalobcu a vykonal dokazovanie listinami, ktoré predložil žalobca a zistil nasledovný skutkový a právny stav :

14. Zo správy osoby vystupujúcej na sociálnej sieti Facebook ako F. H., (odoslanej dňa 19.05. o 20:31 hod.) vyplýva, že táto na zasielala žalobcovi správy s obsahom „Kajo či lajo sa voláš odkaz hentomu zobrakovi, nech mi vráti moje 180 .e, čo mi dlhuje lebo priem si ich zobrať osobne ..okamžite ešte vy si ho voláte hrať HM aspoň vieme už konečne to nás sprinil však ešte sa osobne popypravame.“

15. Z ďalšej správy osoby vystupujúcej na sociálnej sieti Facebook ako F. H., (odoslanej dňa 20.05. o 5:30 hod.) zasielanej žalobcovi, vyplýva nasledovný obsah : „Počúvaj ma ty žena ty ph K. seba a kol predavas mladých chlapcov a tam mladé páry nachádzaš NATO aby robili publikum sex v Nemecku lajo dávaj si pozor aby si neskončil v base ty si si dovolil mňa brat pred hetym dzuklozruton do huby. Ty chces niekoho spôsobovať ty !!! či žiješ ako dzukek nemyslíš že keď ty ukazuje s majetky a oslavy atď Evteba niekto má A niečo ty sú hanba sveta a seba ohovárajú .nakoniec tvoja L. E. bola u mňa na oslave a išiel si mňa ohovárať .ty veľká pica klevetba .už Nevis čo máš robiť aby si sa zviditeľní alebo či si chcel ísť ku mne na sviatosť STU však ja by som sa musela hanbiť a teba ja som není moja neter že ťa volajú na oslavy A oebaE lebo sú odkázaný na tvoje špinavé peniaze ja v živote chvalabohu nepotrebujem ha podnikám roky a nič mi nechýba a ty žobrák budeš bol aj zistabes bohužiaľ rodinu si spinil fuj však ty či robíš za peniaze všetko ti už nikto. Už som ti to povedala vulgarizmy aké však ty nemáš chrbtovú kosť. Je mi ťa kúri konečne sa zakop niegde raja hanba sveta si aj. Celú vašu rodinu.“

16. Na uvedené správy dňa 20.05 o 10:57 hod. bola zaslaná odpoveď vo forme správy s nasledovným obsahom : „Pani H. žiadam Vás aby ste upustila od kontaktovania ma prostredníctvom messengeru ako aj vás vyzývam aby ste ma bezodkladne prestala urážať a nezmelám si aby ste ma akokoľvek kontaktovala a obťažovala“.

17. Následne z komunikácie vyplýva (10:47 hod.), že osoba vystupujúca ako F. H. zaslala ako reakciu asi 5 zvukových správ.

18. Zo správy odoslanej dňa 21.05. o 10:47 hod. rezultuje, že osoba podpísaná ako žalobca zaslal osobe vystupujúcej ako F. H. správu s nasledovným obsahom : Vážená pani C. prosím Vás aby ste upustila od tohto protiprávneho konania. Svojim konaním zasahujete do mojich osobnostných práv a preto ak neupustíte od tohto konania budem sa domáhať ochrany svojich osobnostných práv na nestrannom súde. Taktiež Vám dávam do pozornosti, že týmto konaním sa môžete dopúšťať aj trestného činu nebezpečného vyhrážania. Z tohto dôvodu Vás žiadam, aby ste ma žiadnym spôsobom nekontaktovala.

19. Z hlasovej správy č. 1 (zaslanej na USB kľúči – v prílohovej obálke) vyplýva obsah správy podľa ktorej, žalovaná zaslala žalobcovi zvukovú správu s obsahom : „Nerob sa ty prostitúť, ty najväčší prostitúť, čo nútiš mladých ľudí trkať do Nemecka ponúkaš im zato peniaze publikum (nezrozumiteľné slová) sex, určitých ľudí, čo môžu ísť na teba aj svedčiť, predávaš mladých chlapcov a po druhé, ja som teba v živote nekontaktovala, lebo ja sa za teba hanbím, ja sa takými smrdlavými hubami od károv vyfajčených nebavím ty to moc dobre vieš a mne nepíšeš pani C., lebo ja som presne len pani C. pre teba ty odpad tejto spoločnosti, lebo ty si len odpad, ty si len odpad, tvoja rodina je za teba, môžeš mať čo steš, všetci vedia z čoho to máš, jak šlapeš, akého buznu robíš, jakého prostitúta, ty si sa mňa bral prvý do huby a ja si teba zoberem na políciu uvidíš, ešte to (nezrozumiteľné slovo) nie je skončené.“

20. Z hlasovej správy č. 2 (zaslanej na USB kľúči – v prílohovej obálke) vyplýva obsah správy, podľa ktorej žalovaná zaslala žalobcovi zvukovú správu s obsahom : „Ty si sa mňa bral do papuli ? Ty špatný brblavý, čo žena by do teba v živote nekopla, od trinástich rokov si išiel a šlapal si a do riti ťa kúrovali na hanbu sveta, smrdíš jak hovná. Ty si si mňa bral do huby pred hentakým žebrákom ? Východniarskym dukrom oni žerú len duklov. Ty si mňa, že len teba budú hrať, že vám budú len hrať, ja som ho riadne zaplatila, ešte to bude mať len dohru. Ja som len čakala, policajt mi povedal, vy len zistíte, kto vás takto špinavo osočoval, ty vlastne si sa k tomu pri (hlas v pozadí). Ja som to nepovedala E., že ten buzerant, že ty si to urobeu, ty závidíš, že (nezrozumiteľné slovo) ide hrať, čo ho fajčíš, však áno fajčíš ho. Ja som mu dala riadne zálohu, spáchal trestný čin a ty budeš mať s ním spoluvinu (nezrozumiteľné slová), lebo ja ťa dám zavrieť, ja vím koľko mladých chlapcov si nosil do Nemecka. A tí chlapci pôjdu svedčiť, pojdeš do basy 15 rokov dostaneš ty vyjebaný pasák, Z čoho máte peniaze, tvoj brat šlape, tvoja sestra bola veľká kurva, lezba, tam ste (nezrozumiteľné slovo) predávali, 15 buzerantov si dal naňho, už ste zabudli ešte aj peniaze ste mu brali.“

21. Z hlasovej správy č. 3 (zaslanej na USB kľúči – v prílohovej obálke) vyplýva obsah správy, podľa ktorej žalovaná zaslala žalobcovi zvukovú správu s obsahom : „Ty koho si si bral do huby, čo mu mám povedať, kokot mu mám dať do huby, do tej buzerantskej (hlas z pozadia), však on ľúbi kokoty, ty ľúbiš kokoty fajčiť, ty sa pred kým robíš, dobre veď ja som to povedala hneď tvojej tetke, hneď som to brala na tej oslave, že si to bol ty, lebo jasne sa culy vyjadrev, že najlepší ty si jeho kamarát, čo sa spolu trkáte. Komu si ty išiel kaziť oslavu, ty špinavý žebrák, jak ty si len žebrák, keby si kokot nežereš a tú papulu smrdľavú. Smrdľavú hubu máš od kokotov, vyprávaš s ľuďmi a smrdí ti z huby geco. S kým sa ty bavíš, čo si myslíš, že ja ti to prepáčim, ja som nezabudla, ja som nezabudla, ja som neni E., čo E. si ojebal, jej muža si ojebal, ohováral si ho, ešte im to povim, ešte ti piču musí rozcápať. Ty každého ohováraš, len peňáže by si chcel, aj s tvojím (nezrozumiteľné slovo) otcom bláznivým, čo je uderený B.. B. uderaj, s kým sa ty bavíš, s kým sa ty bavíš, jaká ste vy rodina, jaká (nezrozumiteľné slová), ty si mňa pretrasev, ja som inakší človek ako vy, čo ste vy, čo ste vy.“

22. Z hlasovej správy č. 4 (zaslanej na USB kľúči – v prílohovej obálke) vyplýva obsah správy, podľa ktorej žalovaná zaslala žalobcovi zvukovú správu s obsahom : „Buzerantov fajčíš, buzerantov a z toho sa robíš, že máš bary môj pekny, z toho nemáš a nerob sa, nerob sa my sa dvaja stretneme osobne (nezrozumiteľná reč). Ešte ja pôjdem tým policajtom a uvidíš aké budeš mať problémy, uvidíš, lebo ešte culy to nemá skončené, ešte stále mi ten žebrák špinavý dlhuje 180 euro, to je hanba 180 euro nemá, lebo teba musí vyfajčiť, teba musí vyfajčiť, aby si mu dal na ten chlebiček žebrácky, čo nemá ani čo obliecť žebrák špinavý (hlas v pozadí).“

23. Z hlasovej správy č. 5 (zaslanej na USB kľúči – v prílohovej obálke) vyplýva obsah správy, podľa ktorej žalovaná zaslala žalobcovi zvukovú správu s obsahom : „Kokot mu fajčíš, ty jemu a on tebe, do huby si verejne strkáte jazyky, fuj hanba, však prídeš do Úlaku, uvidíš (hlasy v pozadí – chytím a

vyfackám). Ja nechodím po meste, ja chodím autom, uvidíš príde ty do Ulaku alebo voľade. Prídeš ešte ty si mne dovoľíš písať, kontaktovať, ty si špinavý B. najposlednejší, čo ťa najebal ten najposlednejší, ty blázen, čo na hlavách máte, kašu omáčku, čo by si jebal aj se psom za peňáže, len, aby si bol. A tvoj otec najväčšie podvody narobe, ľuďom ste popredali byty, vy žebráci špinaví. Nebohú moju tetku Valiku ste bili zabíjali tvoj otec a čo najhoršie ste jej robili. Komu sa vy robíte vy žebráci špinaví, komu, komu komu?“

24. Z hlasovej správy č. 6 (zaslanej na USB kľúči – v prílohovej obálke) vyplýva obsah správy, podľa ktorej žalovaná zaslala žalobcovi zvukovú správu s obsahom : „Kto sa teba bojí, kto sa teba bojí (nezrozumiteľné slová) špata špatná, čo smrdíš samé hovná kade chodíš, čo hovná z riti ti vyberajú, nehanbiš sa, ešte ty by si si chcel se mnu mne (nezrozumiteľné slová) a ty si voľakto, ty máš nejaké školy alebo vzdelanie jak ja mám, ty si niekto, však ty si obyčajný smrdľavý Cirok, buzerant, si buzerant iné nič, a nie buzerant, ty si veľký pasák, predávaš cigánskych chlapcov, tu si všetkých popredal a dal si ich pojebať za peňáže a ty si skasíruval, krysa špinavá nakazená, ty si si mňa bral do huby, no uvidíme. Ty viš o mojom živote, akože ty k nám chodíš, ty by si k nám..(..).“

25. Z hlasovej správy č. 7 (zaslanej na USB kľúči – v prílohovej obálke) vyplýva obsah správy, podľa ktorej žalovaná zaslala žalobcovi zvukovú správu s obsahom : „Alebo po prípade, po prípade či nerobíš vime to predávaš mladých chlapcov, nútiš ich šlapať. Na teba a na tvojho špatného otca čo tvoj otec je jak čert z rohamy. Zedov čo som jebala. Nech sa nerobí samozrejme, že predávaš mladé páry však my máme na teba tak pár čo si ich stev nútiť, zoberem ich na kriminálku a pôjdeš do basy.....nezrozumiteľné slová..... hybaj na tvojho otca kokoty fajčiť, chytím ho a vyfackám mu papulu to má isté chytíťa moja I. dajú ti papulu budeš mať vyfackanú dočkaj ty špatná huba, ty si si ma bral do huby ty steš culyho že ty si pán, buzeranti, na oslave samá kurim a samí buzeranti. Kto k vám príde na oslavu jedine tvoja tetka, lebo doma nemá čo žrať najprv ťa ohovárajú a potom tebe. Jedna nešťastnica, druhá nešťastnica kdo by tam išou ešte raz ťa budem vidieť u mojej rodiny“ (spolu aj s inou osobou).“

26. Z hlasovej správy č. 8 (zaslanej na USB kľúči – v prílohovej obálke) vyplýva obsah správy, podľa ktorej žalovaná zaslala žalobcovi zvukovú správu s obsahom : „Výme kde máš kaderníctvo, Joja zdutého zamestnávaš a Joja si predával, Joja, klebetujete, klebetujete, ty po mne nebudeš klebetiť, lebo ja sa s tebu nestýkam a culymu som dala zálohu on mal prísť hrať a nie ty ma ohovárať čo robíš, že mu rozbijeme nástroje že ho nevyplatíme. Ako viš že ja nemám peňáže, zedov si čo som jebala, ja mám piču peknú stále peknú, šesťdesiat rokov mám ale piču si ešte nevoňal ale dám ti ovoňať piču jak toojej nebohej matery sesternica dám ti ju vylýzať a potom už budeš steť piču ty smrad smrdľavý ma nesar lebo vám celú svadbu rozjebem ty žebrák skumený nakazený buzerantský, nakazený pes klebetný len klebetíš aj po maňke si len klebetev jak ti nepomáhajú, ohováral si Lubu všetkých ohováraš ty žebrák ma nesar, dojdem na tú svadbu a vlastná rodina ťa zbije, oni sú ti neni rodina im sestra umrela ty si nikdo.“

27. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. z. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

28. 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

29. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

30. Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

31. Podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavy“) každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

32. Osobnostné práva a právo na ich ochranu predstavujú základné piliere súkromnoprávnej úpravy. Ochrana osobnosti prislúcha každej fyzickej osobe, pričom predmetom ochrany je osobnosť človeka vo svojej celistvosti ako nehmotný statok. Ide o absolútne právo fyzickej osoby, ktoré pôsobí proti všetkým.

Jeho obsahom je zákaz akéhokoľvek zásahu, ktorý bol spôsobilý vyvolať ohrozenie alebo porušenie práv, ktoré sú demonštratívne uvedené v § 11 Občianskeho zákonníka. Túto ochranu zákon zabezpečuje v plnom rozsahu aj vtedy, ak sú zasiahnuté len jednotlivé zložky osobnosti. V občianskom práve platí zásada, že ohrozenie resp. porušenie čo i len jednej stránky osobnosti človeka je ohrozením alebo porušením jeho osobnosti ako celku. Dôsledkom každého neoprávneného zásahu do práv chránených v § 11 Občianskeho zákonníka je určitá ujma. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať takú ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú, pričom nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba.

33. Na vznik občiansko-právnej zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady. Týmito predpokladmi sú: a/ existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení či ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite, b/ neoprávnenosť (protiprávnosť) tohto zásahu, c/ existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a jeho neoprávnenosťou. Všetky uvedené predpoklady musia byť naplnené súčasne. Základnou podmienkou v zmysle uvedeného je, aby došlo k zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby. Ďalšou podmienkou je neoprávnenosť zásahu. Neoprávneným zásahom môže byť zásadne každé nepravdivé tvrdenie alebo obvinenie, ktoré zasahuje práva chránené ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, bez významov je skutočnosť, či pôvodca zásahu si bol vedomý nepravdivosti svojho tvrdenia, alebo či išlo iba o nedbanlivé preberanie poznatkov a ich rozširovanie. Ustanovenie § 11 Občianskeho zákonníka poskytuje občianskoprávnu ochranu len v prípadoch závažnejšieho porušenia alebo ohrozenia integrity fyzickej osoby. Ak zásah spočíval v tvrdeniach, ktoré boli prednesené za takých okolností, pri ktorých nehrozilo zverejnenie a nemohla sa znížiť vážnosť fyzickej osoby, keď bola prednesená zo strany pôvodcu zásahu voči subjektu postihnutého zásahom bez prítomnosti ďalších osôb, ide o zásah nespôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ sa má subjektu proti neoprávnenému zásahu poskytnúť občiansko-právna ochrana, je potrebné, aby išlo o taký zásah, ktorý je objektívne spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti. Týmto je dostatočne vyjadrený zámer, že predmetom ochrany jednotlivých zložiek osobnosti fyzickej osoby podľa daného ustanovenia nemôžu byť menej závažné verbálne prejavy alebo iné urážky a ďalšou nevyhnutnou podmienkou tejto ochrany je, aby zásah do práva na ochranu osobnosti bol objektívne spôsobilý takúto ujmu osobnosti občana privodiť a teda medzi zásahom a ujmu fyzickej osobe spôsobenou musí existovať príčinná súvislosť.

34. Peňažné zadostučinenie prichádza do úvahy iba vtedy, ak vzniknutú ujmu nie je možné zmierniť prostredníctvom žiadnej formy morálneho zadostučinenia. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy podľa ustanovenia § 13 ods. 2 OZ musí mať súd preukázané, že sú tu okolnosti dokladajúce, že v konkrétnom prípade nestačí zadostučinenie podľa ustanovenia § 13 ods. 1 OZ, a to z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na postavenie žalobcu v rodine a v spoločnosti (Rc 21/1995).

35. V danej veci nebol sporný nárok medzi stranami sporu, pretože žalovaná nespochybnila skutkové tvrdenia žalobcu, ktoré uvádzal v žalobe, nepoprela autenticitu zvukových nahrávok, t. j., že ide o nahrávky, na ktorých je zachytený jej hlasový prejav, nespochybnila ani obsah komunikácie prostredníctvom aplikácie Messenger (Facebook).

36. V tomto smere súdna prax zakotvila isté pravidlá, ktoré je potrebné pri prejednávaní vecí takejto povahy (t.j. ochrany pred tzv. difamačnými tvrdeniami) dodržať. V tejto súvislosti treba vychádzať predovšetkým z tzv. testu proporcionality (miera disproporcionality) v zmysle bodu 38 nálezu Ústavného súdu SR II.ÚS 152/08 (tiež sp.zn. I.ÚS 416/2011). Tento test proporcionality vyžaduje, aby každý úkon, ktorý by mohol byť potencionálne kvalifikovaný ako akt spôsobilý zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti, musí byť posúdený podľa toho, kto tento úkon urobil, o kom sa vyjadril, čo tvrdil, kde (na akej platforme), kedy a ako tieto tvrdenia podal. Konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd treba riešiť prostredníctvom zásady spravodlivej rovnováhy (pozri napr. PL.ÚS 22/06, PL.ÚS 6/04, III.ÚS 34/07).

37. K porušeniu práva na česť, resp. ľudskej dôstojnosti alebo aj mena môže dôjsť slovom, písmom, obrazom i akýmkoľvek iným konaním difamujúcej (zneuctujúcej, znevažujúcej, dehonestujúcej, diskreditačnej) povahy. Ak k takémuto porušeniu malo dôjsť slovom, treba pri skúmaní primeranosti konkrétneho výroku v prvom rade odlišiť, či sa jedná o skutkové tvrdenie alebo hodnotiaci úsudok (kritiku), pretože podmienky kladené na prípustnosť každej z týchto kategórií sa líšia.

38. Skutkové tvrdenie sa opiera o fakt, objektívne existujúcu realitu, ktorá je zistiteľná pomocou dokazovania, pravdivosť tvrdenia je teda overiteľná. V zásade platí, že oznámenie pravdivej informácie nezasahuje do práva na ochranu osobnosti (práva na ochranu dobrej povesti), pokiaľ tento údaj nie je podaný tak, že skresľuje skutočnosť, či nie je natoľko intímny, že by odporoval právu na ochranu súkromia či ľudskej dôstojnosti. Z hľadiska pravdivosti skutkových tvrdení nie je nevyhnutné trvať na ich úplnej presnosti, ale je postačujúce, aby celkové vyznenie určitej informácie zodpovedalo pravde, teda stačí, aby pravdivá bola podstatná časť tvrdenia (oznámenia). Porušenie práva na česť, môže byť spôsobené len takými skutkovými tvrdeniami, ktoré sú objektívne spôsobilé privodiť ujmu na cti dotknutého subjektu, v očiach ostatných fyzických osôb, a teda pôsobiť difamačne. Či je určité tvrdenie difamujúce, treba posúdiť nielen podľa použitých výrazov a formulácií, ale podľa celkového dojmu s prihliadnutím ku všetkým súvislostiam a okolnostiam, za ktorých k tvrdeniu došlo. Je nutné zároveň uviesť, že v súlade s ustálenou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva je totiž potrebné rozlišovať medzi faktami (skutkovými tvrdeniami) a hodnotiacimi úsudkami; kým pravdivosť faktov je možné preukázať, hodnotiace úsudky dôkaz pravdy nepripúšťajú a požiadavka na preukázanie ich pravdivosti predstavuje zásah do slobody názoru, ktorá je základným elementom práva, ktoré je garantované Ústavou Slovenskej republiky.

39. V predmetnom prípade súd najskôr skúmal, či v danom prípade sa jedná o taký neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu (predovšetkým do jeho cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia), ktorý bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu žalobcovi, ergo či k takému zásahu prišlo na základe skutkového tvrdenia alebo hodnotiaceho úsudku. Ako bolo vyššie uvedené, základný rozdiel medzi skutkovým tvrdením a hodnotiacim úsudkom spočíva predovšetkým v tom, že pravdivosť skutkového tvrdenia možno v konaní verifikovať, t. j. či sa jedná o pravdivé tvrdenie z hľadiska uvedených faktov, pričom v prípade hodnotiaceho úsudku (kritiky) jeho pravdivosť nemožno preukázať, preto nemôže byť predmetom dokazovania. V prípade hodnotiaceho úsudku však možno len posudzovať, či sa jedná o kritiku povolenú (nepovolenú), respektíve či bola vecná, primeraná a konkrétna, teda nepredstavovala exces z ochrany slobody prejavu.

40. Posudzujúc charakter, ako aj voľbu použitých slovných prostriedkov zo strany žalovanej a to v písomnej forme (v samotnej komunikácii), predovšetkým však v nahrávkach, súd jednoznačne ustálil, že sa jedná o hodnotiace úsudky (s výnimkou orientácie žalobcu, na ktorú hanlivito narážala žalovaná, táto sa ukázala ako pravdivá). V súvislosti so skúmaním zásady proporcionality, súd akcentuje práve na nález Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 152/08, v ktorom bola riešená otázka skúmania primeranosti zásahu do práva na ochranu osobnosti na základe trojstupňového testu proporcionality a na odporúčanie Benátskej komisie, s tým, že difamačné fakty je treba posudzovať pod zorným uhlom mnohých hľadísk (závažnosť obvinenia, povaha informácie a uváženie, do akej miery je problém záležitosťou verejného záujmu, zdroj informácie, vynaložené úsilie na overenie pravdivosti informácie, status informácie, naliehavosť záležitosti a vyžiadanie komentára od sťažovateľa). Podľa názoru súdu, žalovaná nemohla požívať ochranu práva na slobodu prejavu a to s ohľadom na vyššie uvedené kritéria, pri zohľadnení, že išlo o jednostrannú, vysoko urážlivú komunikáciu žalovanej adresovanú žalobcovi, bez relevantného zdroja informácií, vynaloženia zdroja na overenie ich pravdivosti. Rovnako súd zohľadňoval obsah difamačných hodnotiacich úsudkov, pri ktorých sa súd zamerával na to, či išlo o vecnú kritiku, či táto nepredstavovala exces z ochrany slobody prejavu.

41. Súd nemohol považovať skutočnosti, ktoré prezentovala žalovaná, či už v nahrávke alebo písomne za skutkové tvrdenia, pretože ani na základe vykonaného dokazovania nemohol dospieť k inému záveru, ako k takému, že išlo o vyjadrenie subjektívneho postoja žalovanej. V danom prípade súd skúmal, či hodnotiace úsudky, ktoré je možné považovať za subjektívny, citovo zafarbený prejav vôle hodnotiteľa (žalovanej) bolo možné považovať predovšetkým za primerané a vecné. Okrem toho, odborná literatúra uvádza, že v prípade, ak existovali pochybnosti o tom, či sa jedná o hodnotiaci úsudok alebo o skutkové tvrdenie, je nevyhnutné vždy vychádzať z toho, či také chovanie by bolo spôsobilé objektívne privodiť ujmu inému. Na základe vykonaného dokazovania, súd dospel k nepochybnému záveru, že aj vzhľadom

na charakter použitých slovných prostriedkov, mieru prípustnej intenzity kritiky, ako aj počtu nahrávok, žalovaná neoprávnene zasiahla do osobnostných práv žalobcu, predovšetkým do jeho práva na ľudskú dôstojnosť, česť a práva na súkromie. Aj pri uplatnení testu proporcionality nebolo možné uprednostniť právo na slobodu prejavu, pretože toto má tiež svoje medze, nesmie neprípustne obmedzovať právo na česť, súkromie a ľudskú dôstojnosť. Žalovaná zasiahla do osobnostných práv žalobcu, predovšetkým v časti tých skutkových tvrdení, kde uvádzala veľmi ponižujúce tvrdenia o žalobcovi, a sice, že predáva mladých chlapcov do Nemecka, je pasákom a má mať z takého konania finančný prospech. Navyše, pokiaľ aj narážala na orientáciu žalobcu, nie je prípustné, aby ho ponižovala takým hrubým spôsobom, ktorým mu privodila ujmu na jeho osobnostných právach. Na uvedenom nemení nič, ani to, že táto skutočnosť je pravdivá, avšak aj pravdivé skutkové tvrdenie, ktoré je prednesené hanlivým spôsobom môže objektívne zasiahnuť do osobnostných práv. Podľa doktrínalnej a judikatúrnej ustálených a dlhodobo akceptovaných názorov (napr. Fekete, I.: Občiansky zákonník I. Veľký komentár. Bratislava, EUROKÓDEX 2011, str. 164; Švestka, Jehlička, Škárová, Spáčil a kol.: Občiansky zákonník I, komentár, 2. vydání, C.H.BECK 2009, str. 250; Lazar, J. a kol.: Základy občianskeho hmotného práva. 1. Zväzok. IURA EDITION, 2000, str. 87; Vojčík, P.: Občianske právo hmotné I. UPJŠ v Košiciach 2002, str. 116; Devátý, S., Toman, P.: Ochrana dobrej povesti a názvu právnických osôb. Linde, Praha, 1999, str. 41 a 43; KNAP, Karel, Jiří ŠVESTKA, Oldřich JEHLIČKA, Pavel PAVLÍK a Vladimír PLECITÝ. Ochrana osobnosti podle občianskeho práva. 4. podstatně přeprac. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2004 a pod.; KEREČMAN, P.: Sloboda prejavu novinára a ochrana pred jej zneužitím. 2009, Bratislava; rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Fressoz a Roire proti Francúzsku z 21.1.1999; nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 211/08 z 18. septembra 2008; uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23. 9. 2009, sp. zn. 4 Cdo 212/2007; rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. januára 2011, sp. zn. 1 Cdo 113/2009; rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20.03.2007, sp.zn. 5Cdo/180/2007; rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky, sp.zn. 30 Cdo 5111/2009 z 26.10.2011; rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky, sp.zn. 32 Odo 1159/2004 z 2.2.2006 a mnoho ďalších), je každé nepravdivé tvrdenie a neprimeraný hodnotiaci úsudok považovaný za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti, za predpokladu, že je objektívne spôsobilé privodiť ujmu na osobnostných právach, t.j. postačuje, že nepravdivé tvrdenie alebo neoprávnená kritika má difamačný charakter negatívne pôsobiaci na dobré meno, občiansku česť dotknutej osoby.(tzv. znevažujúci dojem).

42. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že ochranu osobnej cti poskytuje občiansky zákonník výlučne proti takým konaniam, ktoré sú objektívne spôsobilé privodiť ujmu na osobnosti subjektu práva tým, že znižujú jeho česť u iných ľudí a ohrozujú tak vážnosť jeho postavenia a uplatnenia v spoločnosti. Nie je tu rozhodujúce, či k ujme skutočne došlo postačuje objektívna spôsobilosť príslušného konania takú ujmu spôsobiť. K porušeniu práva na česť môže dôjsť nepravdivými skutkovými tvrdeniami difamačného charakteru i zverejnením neprípustných hodnotiacich úsudkov o určitej osobe. Ak sú v kritike k charakterizácii určitých javov a osôb použité výrazy, ktorých miera expresivity je v značnom nepomere k cieľu kritiky, respektíve ak je obsah kritiky neprimeraný posudzovanému konaniu kritizovaného a ak z nej vyplýva úmysel znevažovať či uraziť kritizovanú osobu (tzv. intenzívny exces), ide o kritiku neprimeranú, ktorá je spôsobilá zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby (§ 11 obč. zák.) (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 30 Cdo 1941/2007 zo dňa 31.01.2007). Žalovaná vo svojich zvukových nahrávkach použila extrémne necitlivé expresívne výrazy, ktorých cieľom bolo jednoznačne uraziť a znevažovať kritizovanú osobu – žalobcu. V tomto prípade jednoznačne išlo o výkon neprimeranej kritiky, ktorá bola objektívne spôsobilá zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu. Žalobca na pojednávaní vypovedal, že žalovaná sa hanlivo vyjadrovala o jeho mŕtvej matke, o jeho otcovi, ako aj ňom samotnom, čo preukázateľne vyplynulo z nahrávok. Žalobca v tejto časti uniesol dôkazné bremeno, pričom žiadna ľudská bytosť nemôže byť vystavená takému správaniu, ktoré ju zo strany inej osoby hrubo dehonestuje.

43. Súd pri úvahe o primeranosti navrhovanej morálnej satisfakcie musí predovšetkým vychádzať ako z celkovej povahy, tak i z jednotlivých okolností konkrétneho prípadu (musí prihliadnuť napr. na intenzitu, povahu a spôsob neoprávneného zásahu, na charakter a rozsah zasiahnutej hodnoty osobnosti, na trvanie i šírku ohlasu vzniknutej nemajetkovej ujmy pre postavenie a uplatnenie postihnutej fyzickej osoby v spoločnosti a pod.) (Ro NS ČR z 18. 3. 2008, sp. zn. 30 Cdo 194/2008). Pretože žalovaná zasiahla do osobnostných správ žalobcu prostredníctvom zvukových nahrávok, ktoré zasielala len žalobcovi (nebolo preukázané iné konanie žalovanej), s poukazom na spôsob, povahu a charakter neoprávneného zásahu, súd dospel k záveru, že žalobcom formulovaný žalobný petit, ohľadom povinnosti ospravedlniť sa mu zo strany žalovanej je primeraný, zodpovedajúci všetkým okolnostiam

prípade. Takúto formu ospravedlnenia považoval nielen za zákonnú, ale aj spravodlivú, pretože ospravedlnenie bude adresované výlučne žalobcovi. Vzhľadom na všetky vyššie uvádzané dôvody (predovšetkým neoprávnený a difamačný charakter kritiky), súd uložil žalovanej, aby sa žalobcovi ospravedlnila a to písomnou formou neverejne, tak ako je precizované vo výroku III. tohto rozsudku, ktorú povinnosť jej uložil do 3 dní do právoplatnosti tohto rozsudku, pretože nebol dôvod na určenie dlhšej lehoty na plnenie.

44. Súd však žalobu v časti o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2000 eur (ktorú žiadal žalobca už v žalobe, ale do petitu ju doplnil na výzvu súdu, pričom nejde o rozšírenie žaloby, ale len reflektovanie obsahu skutkových tvrdení do žalobného petitu, čo urobil ešte pred doručením žaloby žalovanej), zamietol ako nedôvodnú. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že vzniknutú ujmu možno zmierniť ospravedlnením, pričom nebolo zistené, žeby takéto morálne zadosťučinenie nebolo dostatočné (prvá podmienka), rovnako súd nezistil, žeby neoprávneným zásahom došlo k značnému zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere (druhá podmienka). Sám žalobca na pojednávaní potvrdil, že kvalita života sa v podstate nijako nezmenila, avšak v dôsledku vypočutia si nahrávok nemohol spať. Pre žalobcu je teda podľa názoru súdu dostatočné, pokiaľ sa mu žalovaná ospravedlní spôsobom, aký jej súd uložil vo výroku tohto rozsudku. Súd už len dopĺňa, že peňažné zadosťučinenie prichádza do úvahy iba vtedy, ak vzniknutú ujmu nemožno zmierniť prostredníctvom žiadnej formy morálneho zadosťučinenia. Toto posúdenie je predmetom voľnej úvahy súdu, ktorý ale bude musieť vychádzať z jednotlivých okolností, tak z celkovej povahy konkrétneho prípadu. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy podľa ustanovenia § 13 ods. 2 OZ musí mať súd preukázané, že sú tu okolnosti dokladajúce, že v konkrétnom prípade nestačí zadosťučinenie podľa ustanovenia § 13 ods. 1 OZ, a to z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na postavenie žalobcu v rodine a v spoločnosti (Rc 21/1995).

45. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. Keďže sa týmto rozhodnutím konanie končí, súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Pretože žalobca bol v konaní v časti o uloženie povinnosti žalovanej ospravedlniť sa mu neverejnou formou v celom rozsahu, zatiaľ čo žalovaná v tejto časti nedosiahla žiaden materiálne merateľný úspech, súd mu v tejto časti priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100%, s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súd, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. V časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd žalobu zamietol, pretože nevhliadol dôvodnosť tohto nároku, preto by nárok na náhradu trov konania v tejto časti konania patril žalovanej, avšak, keďže jej žiadne trovy nevznikli (žiadne si ani neuplatnila), ani jej nevyplývajú zo spisu súd jej nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi nepriznal v uvedenej časti. Existenciu okolností podľa § 257 CSP súd v konaní nezistil, tieto netvrdili ani strany sporu.

48. Nad rámec uvedeného súd konštatuje, že rozhodol až tromi výrokmi o nároku na náhradu trov konania (z toho dva v merite veci), pretože zákonodarcu striktné diferencuje medzi zásadou úspechu a zásadou procesného zavinenia na zastavení konania, čo celkom nepochybne vyplýva aj zo systematického výkladu, keď oba inštitúty reflektoval do iného ustanovenia. Okrem toho, žiadne ustanovenie Civilného sporového poriadku neukladá súdu, aby rozhodol jedným výrokom o nároku na náhradu trov konania, čo je odôvodnené napríklad aj v prípadoch, ak sú predmetom konania rôzne typy žalobných nárokov (žaloba na plnenie, žalobca na určenie, žaloba na určenie právnej skutočnosti, atď.). V tomto kontexte súd dodáva, že v súdnej praxi neexistuje jednotný názor na túto problematiku, v dôsledku čoho je podľa názoru súdu správne, ale nepochybne aj zákonné a spravodlivé rozhodovať a striktné odlišovať zásadu úspechu od zásady zodpovednosti za procesné zavinenie na zastavení konania. Podľa názoru súdu (takýto názor zastávajú aj vyššie súdne authority, bez doposiaľ jasne judikovaného rozhodnutia) je potrebné odlišovať zásadu za procesné zavinenia na zastavení konania a zásadu procesného úspechu, pretože obe zásady sú postavené na rôznych skutočnostiach, ktoré je potrebné zohľadniť, ergo v prípade procesného zavinenia z dôvodu späťvzatia žaloby (i čiastočného), neprichádza k posudzovaniu dôvodnosti hmotnoprávneho nároku, zatiaľ čo úspech v merite veci je materiálnym vyjadrením úspechu v hmotnoprávnej časti nároku. Ide teda o celkom zjavne dve rozdielne

kategoríe, ktoré nemožno zhmotniť do jedného výroku a to z dôvodu, že aj v prípade čiastočného úspechu by bola strana (respektíve žalobca/žalovaný) absolútnym spôsobom ukrátený a znevýhodnený o jeho právo na náhradu trov konania, čo naráža na zásadu spravodlivého usporiadania vzťahov strán sporu. Okrem toho, aj Krajský súd v Nitre rozsudkom, č. k. 25Co/56/2022 - 509 zo dňa 10.08.2022 judikoval povinnosť súdu prvej inštancie rozhodovať samostatne v časti trov konania, t. j. v zastavujúcej časti a vo veci samej, čo odôvodnil použitím separácie trov konania podľa § 256 CSP a § 255 CSP.

Poučenie:

1 16C/45/2023

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.